

Số: 1206 /BLĐTBXH-VP

Hà Nội, ngày 22 tháng 3 năm 2024

V/v trả lời kiến nghị của cử tri gửi
sau Kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XV

Kính gửi: Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên

Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội nhận được kiến nghị của cử tri tỉnh Thái Nguyên do Ban Dân nguyện, Ủy ban Thường vụ Quốc hội chuyển đến tại Công văn số 48/BDN ngày 24/01/2024, nội dung như sau:

“Cử tri kiến nghị các nội dung liên quan đến dự thảo Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi), cụ thể:

- Quy định cơ chế, chính sách tạo sự hấp dẫn để thu hút người lao động tham gia bảo hiểm xã hội (BHXH), hạn chế tình trạng rút BHXH một lần.

- Nghiên cứu sửa đổi, bổ sung các quy định liên quan đến thanh tra, kiểm tra về BHXH; quyền khởi kiện tại Tòa án đối với những vi phạm pháp luật về BHXH (về thẩm quyền, trình tự, thủ tục...); cơ chế phối hợp giữa ngành BHXH và các cơ quan nhà nước ở địa phương, quản lý nhà nước về thu BHXH trên địa bàn, đặc biệt là sự phối hợp giữa cơ quan BHXH với cơ quan thuế trong quản lý, kiểm tra, xử lý những trường hợp trốn đóng BHXH cho người lao động. Đồng thời có giải pháp về chính sách, để đảm bảo tổ chức Công đoàn hoạt động thực sự hiệu quả trong bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động.

- Quy định cơ chế, chính sách để giải quyết, xử lý đối với số nợ BHXH của các doanh nghiệp phá sản, giải thể, ngừng hoạt động, chủ bỏ trốn nhằm đảm bảo quyền và lợi ích của người lao động” (Kiến nghị số 38).

Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội trả lời như sau:

1. Về kiến nghị quy định cơ chế, chính sách tạo sự hấp dẫn để thu hút người lao động tham gia BHXH, hạn chế tình trạng rút BHXH một lần

Ngày 23/5/2018, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII ban hành Nghị quyết số 28-NQ/TW về cải cách chính sách BHXH, trong đó đã đặt ra yêu cầu có quy định phù hợp để giảm tình trạng hưởng BHXH một lần.

Triển khai Nghị quyết số 50/2022/QH15 ngày 13/6/2022 của Quốc hội về Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2023, điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2022, ngày 10/10/2023, Chính phủ đã có Tờ trình số 527/TTr-CP trình Quốc hội dự án Luật BHXH (sửa đổi). Dự thảo Luật BHXH (sửa đổi) đã có nhiều sửa đổi, bổ sung theo hướng gia tăng quyền lợi, tăng tính hấp dẫn khuyến khích người lao động bảo lưu thời gian đóng để hưởng lương hưu thay vì nhận BHXH một lần; đồng thời cũng đề xuất các phương án quy định về hưởng BHXH một lần để báo cáo Quốc hội. Tại Kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XV đã trao

đổi, thảo luận, cho ý kiến đối với dự án Luật BHXH (sửa đổi), trong đó có nhiều ý kiến về vấn đề hưởng BHXH một lần.

2. Về kiến nghị nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung các quy định liên quan đến thanh tra, kiểm tra về BHXH

Tiếp thu kiến nghị của cử tri, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tiếp tục nghiên cứu, đề xuất tại dự thảo Luật BHXH (sửa đổi) bổ sung các quy định về việc tăng cường thanh tra chuyên ngành đóng của cơ quan BHXH, nâng cao hiệu quả việc chấp hành nội dung kết luận thanh tra chuyên ngành đóng; quy định trách nhiệm của ngành BHXH và các cơ quan ở địa phương trong quản lý nhà nước về thu BHXH trên địa bàn, đặc biệt là sự phối hợp giữa cơ quan BHXH và cơ quan thuế trong quản lý, kiểm tra, xử lý những trường hợp trốn đóng BHXH cho người lao động.

3. Về kiến nghị quy định cơ chế, chính sách để giải quyết, xử lý đối với số nợ BHXH của các doanh nghiệp phá sản, giải thể, ngừng hoạt động, chủ bỏ trốn

Về vấn đề đảm bảo quyền lợi về BHXH của người lao động trong các đơn vị, doanh nghiệp đang nợ đóng BHXH, chậm đóng BHXH, đặc biệt là các doanh nghiệp phá sản, đang làm thủ tục phá sản, ngừng hoạt động, rút giấy phép kinh doanh hoặc không còn người đại diện theo pháp luật, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Quốc hội và có văn bản gửi BHXH Việt Nam¹ theo hướng: (i) giải quyết chế độ BHXH đối với trường hợp đã đủ điều kiện (lương hưu, BHXH một lần, tử tuất); (ii) xác nhận thời gian đã đóng BHXH để người lao động tiếp tục tham gia tại đơn vị mới hoặc bảo lưu thời gian đã đóng BHXH. Đồng thời, đề nghị BHXH Việt Nam tăng cường thực hiện biện pháp hạn chế tình trạng chậm đóng BHXH, bảo hiểm thất nghiệp và đảm bảo chế độ cho người lao động.

Dự thảo Luật BHXH (sửa đổi) đã sửa đổi, bổ sung nhiều biện pháp xử lý, chế tài xử lý tình trạng chậm đóng, trốn đóng BHXH như: quy định cụ thể hành vi chậm đóng và trốn đóng BHXH, ngừng sử dụng hóa đơn đối với người sử dụng lao động cố tình trốn đóng BHXH, hoãn xuất cảnh đối với người sử dụng lao động cố tình trốn đóng BHXH, cơ quan BHXH có quyền khởi kiện đối với doanh nghiệp trốn đóng BHXH và kiến nghị khởi tố đối với doanh nghiệp có dấu hiệu phạm tội trốn đóng BHXH.

Ngoài ra, để nâng cao trách nhiệm của người sử dụng lao động, đảm bảo quyền lợi cho người lao động, dự thảo Luật BHXH (sửa đổi) đã bổ sung trách nhiệm của người sử dụng lao động phải bồi thường cho người lao động nếu không tham gia hoặc tham gia BHXH bắt buộc không đầy đủ, kịp thời mà gây thiệt hại đến quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động.

Tại Kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XV, các đại biểu Quốc hội đã trao đổi, thảo luận, cho ý kiến đối với dự án Luật BHXH (sửa đổi). Hiện nay, các bộ, ngành

¹ Báo cáo số 193/BC-CP ngày 13/5/2019 của Chính phủ; Báo cáo số 30/BC-LĐTBXH ngày 14/3/2023; Công văn số 1025/LĐTBXH-BHXH ngày 23/3/2023; Công văn số 1406/LĐTBXH-BHXH ngày 18/4/2023.

liên quan đang tiếp tục phối hợp với cơ quan thẩm tra, các cơ quan của Quốc hội nghiên cứu, tiếp thu ý kiến của các Đại biểu Quốc hội để hoàn thiện dự thảo Luật BHXH (sửa đổi), trình Quốc hội tại Kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV.

Trên đây là trả lời của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, trân trọng gửi tới Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên để trả lời kiến nghị của cử tri./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ủy ban Thường vụ Quốc hội;
- Đoàn Chủ tịch UBTWMTTQVN;
- Ban Dân nguyện;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bảo hiểm xã hội Việt Nam;
- Chủ nhiệm VPQH; ✓
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Bộ LĐTBXH: Lãnh đạo Bộ, Thanh tra, Vụ BHXH, Vụ PC;
- Thường trực HĐND, UBND, Sở LĐTBXH tỉnh Thái Nguyên;
- Lưu: VT, TH_(NTL).

BỘ TRƯỞNG



Đào Ngọc Dung